Byxe oronuudai prolelaarinar, negedegtii!

№ 196 (2229)
1937 onoi aavgustiin 26
ÇITVEERG
14-xi ZILEE GARNA

Buriaad-Mongoloi Ynen

Byxexolboonoi Komunis (bolьşevig) Paartiin Buriaad-Mongoloi Mozlin Komiteedai, Buriaad-Mongoloi Avtonoomito Soveed Socialis Respyyblikiin Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai yder byriin gazeeta

Redaakciin aadras: Ulaan-Yde goorod, Centrsojuuzain, 19.

№ sen 10 myngе.

PARTIIJNA XYDELMERIII DEEDE ŞATADANЬ TABIXA

BK (b) P-iin Buriaad-Mongol moziin XI konfereence bolzo dyyrheer hara tuxai bolxoo baina.

Ene konfereence bolbol aguu jixe Staalin Kostituuciin bodoto xereg deere bejelyylegdexe jabadalaar zoxildon oloniitiin baidalda bolhon poliitikan edibxe xeşeelii xytelberilen udaridaza, soveedai hunguulida beledxeze baigaa nen xariuusalgatai yjede toxiooldohon baina. Gexiin xamta, tus konfereence bolbol araduudai aguu jixe voozdь nyxer Staalinda elьgeehen bişeg soogoo: „Leenin-Staalinai paartiiin ilagdaşagyi tug doro, Centraalьna Komiteed ba manai tyrel ba inag voozdь Tanaigaa sesen mergen tylelberi doro yrgen azalşan aradai urda jabaza, şine şine ilaltanuudii dabaxabdi,—geze Buriaad-Mongoloi bolьşeviiguudai hanal bodolii elişelen xaruulza bolьşeviigşolon, staalinşalan xydelmerilexiin tula xydelmeriee şinedxen zoxiooxo geze todorxoi togtool abhan baigaa.

Tiigeed, mynөө ene konfereencehaa xoişo manai goorod ba xydөөgci paartiijna organizaacanuud bolbol xydelmeriee jamar zergeer şinedxen tabiza, jamar jamar dabxiltatai bainab gexede, yşөөl olonxi partiijna organizaacanuud jixe le aaliaar xydeleze baina. Kabaanskiin aimagai paartiijna organizaaca bolbol Marks-Leeninei xymyyzelgii udaridan zoloodoxo jabadalaa huladxahan baina. Tiigeed, mynөө poliitikan hurguulinuudai olonxinь „amaraltada“ garhan deerehee, nomoigoo yzelgii oişooxoo bolihon baixa jym. Myn Ulaan-Yde goorodoi iskyystviin xeregii erxilexe Ybraavliiin dergedexi paartiijna exin organizaaca bolbol gurban zilei saad tee paartiii haişaan dagagşadai gryypii emxidxehen bolboş, tereenhee xoişo mynөө xyrter negeş nomoi yzelge xeegyi, tedeniij partiijna xydelmeride xabaaduulxahaa baitagai paartiijna neeltetei suglaanda xabaaduulxaa xysedeggyi baina.

Eneentei xamta, paartiiin xuuli bolxo ystaavii nariaar saxixa jabadalii zarim organizaacanuudta xazagairuulxa jabadal, paarti dotorxi demokratiiiji ebdexe uşar toxiooldodog baina. Zişeelxede, Alairai aimagai Çernoovoi neremzete kolxoozoi paartiijna exin organizaaca bolboi toosoo-hunguuliiin suglaagaar partoorgodoo nyx. Mixailovii hungaad baixadanь, BK (b) P-iin AK bolbol exin organizaaciin gişyydei anamza medexii xysengyigөөr Nilxain bylsoveedai tyryylegşe bolgon batalahan baina. Zybxen, paartiiin xelberiltegyi xuuliii ebdexe jabadal Aga, Xori, Jaruuna gexe zerge aimaguudai exin organizaacanuudta xedii toxiooldodog bolboş, aimagai paartiijna komiteeduud tereenei xazuugaar zyndөө yngerdeg baina geçşe.

Xedii jixe dutuu dunda zyilnyyd olon baibaş, şine hungaltaar Ulaa-Ydiin PVZ-ai mexaniis ceexiin partoorgda hungagdahan nyx. Zepxoolov bolbol agitacioono-niitiin xydelmeriii hainaar tabiza şadahan baina. Zygөөr, zavoodai komiteedai zyghөө şine urgaza jabahan paartiijna kaadrnuudta tuhalaxa, өөhed xoorondiin xydelmeriiin dyrşelii abalsaxa zerge gol şuxala asuudalnuudii xaixaradaggyi baina.

Tiime deerehee, nyx. Zepxoomlov partxoomhoo partiijna xydelmeriiin meetedtei tanilsuulxiin erilte xebe.

Ede faaktnuud bolbol, BK(b) P-iin moziin XI konfereenciin eriltenyyd jixe hulaar bejelyylegdeze baihaniii segnaal bolgono.

„Bolьşeviig xydelmeriiin yrgelziin meetod bolxo kriitike ba samokriitikii yrgenөөr delgeryylxe bolon paartiiin ustaavii baaxanaarş haa ebdexe jabadalii toxiooldunlangyi, partiijna oloniitiin urda partoorganuudai sag sag soonь toosoogoo xeleze baixa jabadalnuudii xangaxa.

Goorod, myn xydөө huurindaş partiijna-poliitikan xydelmeriii ali bolxoor haizaruulxa jabadal teeşe partiijna organizaacanuudai anxaralai bodoto erjeltii xangaxa. Respyyblike dotoroo partiijna poliitikan xydelmeriiin yndhen baaza bolxo goorodoi udxaşanarii hergeexe.

Hanaa amar ba amagalan huuxa sedxelii esestenь xyrter yndehөөrenь tahalaxa, revolycioono heremzii deeşelyylxe, byxii aradai daisad—troocko-buxaarintanai, japoon-neemecei şpioonuud ba diversaantnuudii, kontrrevolycioono nacionaliistnuud—japoonai faşiizmiin aagentnuudii, xoroto mogoinuudai byxii uurxainuudii esestenь xyrter butasoxixo ba yndehөөrenь tahalaxa“—geze XI partkonferenciin xeleheniii gol bolgon byxe dutuu dunda buşuu usadxaza, partiijna xydelmeriee bolьşeviigşelen şinedxeze agitaacalaxa, propagandiirovalxa ba emxidxexe jixe yyrgii ulam deeşenь yrgexii partiijna organizaaca ba komuniist byxenhөө erine.

Manai byxii hanal Staalinda

Bidener bolbol, өөhediingөө Moskvaahaa garhaar 42 xonoobdi. Manai samoliood bolbol Şçelkoovsk aerodroom deerehee garza Xoito poolius oşoxo zyg barin niidee hen. Tere saghaa exileed manai hanal sag yrgelze Moskvaada baidag baigaa.

Bidener niidze jabaxadaa byxii xysejөө zangidan, berxeşeelnyydtei temeseze jabaxa vjedөө sag yrgelze Moskvaagai gol zyrxen dunda xydelmerilze baigaa nyxer Staaliniii hanaza jabadag baigaabdi. Myn jamarş berxeşeelnyydii dabaza, Staalinai daalgabariii dyyrgexe xereg bolbol Soveedai grazdaniiin byxenei ton xyndete yyrge myn.

Bideniii xyndelen joholohon byxii jabadal bolbol, bideniii xymyyzyylhen ba ene xoliin reisede jabuulhan manai inag Exe oroniii ba paartiii xyndelehen jabagal myn bolno.

Manai aguu jixe socialiizmiin oronoi aldar gabijaaji, manda naidaza ygehen somolioodoi ulaan dalinuud deerenь abza, xoito poolius deegyyr Ameerika xyter niidze oşohon bainabdi.

Mynөө, manai Moskvaa oşozo jabaa zamai hyylşiin caasta bidenei hanal—Staalinda, Exe orondoo baina. Gyreneigөө daalgabariii dyyrgeed өөhediingөө inag bagşa ba voozdь nyxer STAALINDA:

— Tanai daalgabariii dyyrgeebdi,—geze raaportalxaar tyrehen orondoo busaza jirexehee ylyy jixe zol baixagyi baina.

Bidener, gertee busaza jirexedee garaa hula tabizarxiood huuxiin tula jireegyibdi. Bidener bolbol paarti ba soveed zasagai ygehen jamarş, yşөө jixe berxeşeeltei daalgabariii dyyrgexeer belemdi.

Moskvaa oirtozo jabana. Bidener bolbol, өөhediigөө abxalanta oronoi egeel zolotoi xynyydebdi geze ynen zyrxenhөө mynөө badonobdi.

M. M. Groomov
A. B. Juumaşev
S. A. Daniilin.

Negoreelo—Moskvaa. 1937 onoi aavgustiin 22.

OMOG SOOKOLNUUDTA ALDAR SOLO!

A. Tereçşeenkiin montaaz.

„ANT—25“ samolioodai geroilig ekipaaz—nyxed Groomov, Juumaşev ba Daniilin gegşedii Moskvaada ugtalga

Xoito pooliusaar damzan, Moskvaahaa Xoito Ameerika xyrter buungyi legendaarna niidelge xehen ba sexe şugamaar xolo niidze, delxein rekoord tuilahan, Staalinai omog sookolnuud—nyxed Groomov, Juumaşev ba Daniiliniii aavgustiin 23-nai yder Ulaan niislelnei bajasxalantaigaar ba xyxiyyteigeer ugtaba.

Beloryysiiin vokzaalai tala mai aradzonoor dyyrenxei. Vokzalai gernyyd gojo haixanaar şimegdehen ba geroinuud lioodçiguudai portrieeduud xadagdahan baina.

Perroon deere geroinuudai tyrelxid ba axadyyner, poliaarniguud, lioodçiguud, zurnaliistnuud, kinoo operaatornuud suglaraa. Myn, „ANT—25“ samolioodai ekipaazii ugtaxaa nyxed Xryyşçev, Dimiitrov, Ryximooviç, ŞSSR-hee AXŞ-da huugaa elşen nyxer Trojanoovski, xojordoxi raangiin komandaarm nyxer Alksniis, nyxed Tyypolev, Steecki, Şveernig, Soveed Xolboonoi Geroinuud nyxed O. J. Şmiidt, Baabyşkin, Spiirin, M. M Groomovoi bagşa Rosiinski, komkoor nyxer Tkaaçoov, nyxer Çkaalov ba busad jiree.

16 çaas 15 minuutada per roonoi xazuuda ekspreess jireze togtobo. Vagoonhoo nyxed Groomov, Juumaşev, Daniilinai garxada bajasxalanta amarşalalgiin abiaanuud garna. Orkeestr naalna.

Geroinuudai tribyyn deere garxada, nerjeme ovaaca, „uraa“xaşxaraldaan bolno. Bogonixon miitinge neegdeze, BK(b) P iin CK ba SSSR-ei AKS-haa amarşalalgataigaar Soveed Xolboonoi Geroi akadeemig O. J. Şmiidt yge xelebe.

—Xoito pooliusaar damzan, Moskvaahaa Xoito Ameerika xyrter zişeeleşegyi niidelge xehen, manai exe oronoi baatarlig xybyyd nyxed Groomov, Juumaşev ba Daniilinda BK(b) Paartiiin Centraalьna Komiteedai ba SSR Xolboonoi Arkomsoveedai daalgabariaar bolьşeviigai xaluun amarii xyrgeneb—geze Şimiidtiin xeloxede nerjeme aliga taşalga daxin daxin dabtan nerjene.

„ANT—25“ samolioodai ekipaaziin komandiir, Soveed Xolboonoi Geroi nyxer M. M. Groomovai yge nerjeme ovaaca ba „uraa“ xaşxaralgada tunana.

—Komuniis paarti ba manai voozdь nyxer Staalinai bideniii zoloodon xyteleze abaaşaxa, tere gerelteme haixan baidalii tuilan oloxoo urag şaa dabxixiin tulada, өөriingөө aguu jixe Exe orondo busaza jirehenhee jixe bajar, jixe xaira bidende ygei bainal—geze Groomov xelene.

Miiting iigeed dyyreze, nerjeme aliga taşalgan, „uraa“ xaşxaraan bolzo, „Internacioualai“ abiaan duuldana.

Geroi-lioodçiguud nyxed Groomov, Juumaşev ba Daniilin tribyynhee buuza, seseg nabşaar gojoogdohon avtomobiilnuudta huugaad, Goorьkiiin gudamzaar Kreemlь teeşe şiglen oşobo. (TASS).

Nyxed GROOMOV, JUUMAŞEV ba DANIILINDA

Moskvaa—Xoito poolius—Xoito Ameerika marşruudtai niidelgii amzaltatai dyyrgeed, өөriingөө exe orondo busaza jirehen, soveed aradai erxim soloto xybyyd — nyxed Groomov, Juumaşev ba Daniilinda Soveed Xolboonoi Geroinuud nyxed Vodopьjaanov ba Spiirin, akedeemiguud Komaroov, Gyybkin, Briicke, Borisiaak ba Baax, xiliin saxiuulşad Artioomov, Nenaaşev ba Matveejev gegşed amarşalalga gyrgehen baina.

Tanai geroilig ilalta bideniii şine ilaltanuudta duudana

Staalinai gaixamşagta baatarnuud Taanarai Exe orondoo amagalan busaza jirehendetnei өөhedeingөө ynen zyrxenei bajarii xyrgenebdi. Bidener, byxii Staxaanovşadai bylehөө Taanarii xaluunaar xyndelen teberinebdi.

SSSR ba Ameerikiin xoorondoxi agaarai zamaar buungyigөөr niidze delxein rekoord ezelehen Taanar bolbol, socialiizmiin ilahan oronoi aguu jixe xyse şadalii yşөө daxin xaruulhan ba myn Staalinai xymyyzyylhen xybyyd jamar jixe gaixamşagta ilaltanuudii xeze şadaxa baihaniinь xaruulhan baina ta. Toamar mete gaixamşag soloto geroinuudii xymyyzyylen gargahan manai Exe oron xendeş diildeşegyi xysetei!

Tanai geroilig ilalta bolbol bidenerii şuluu nyyrhenei froont deere yşөө jixenyyd ilaltanuudii tuilaxii uriaalna. Manai aldarta sookolnuud yşөө deegyyr ba yşөө xolo niidxiin tula bidener өөhedengөө aviaaciin zavooduudta erxim şanartai nyyrhe ygexebdi.

Staalinai neremzeete şaaxtiin kolektiivhaa—Staxaanovtnai xydlөөnei tyrehen gazarhaa:

Şaaxtiin partoorg oordento M. Diykaanov.

Staxaanovşanund: Siniagooski, Siilin, Tkaçeenko.

Yçaastkanuudai naçaalьniguud: Voolkov, Krilsin.

„Donbaasyygliiin“ instryyktor oordento Molostoov.

S taalino, aavgustiin 22.

Manai zyrxen, manai hanal Taanartai jabaa

Bi bolbol mynөөder xybengei pooli deere xydelmerilze baixadaa, Taa, nyxer Groomov, nyxed Juumaşev ba Daniilintai xamta өөriin Ulaan Moskvaa-da busaza jrebe geze duulabab. Staalinai ygehen daabariii amzaltatai dyyrgehenteitnai ba Exe oronoo busaza jirehenteitnai daşaramduulan, Taanarii amarşalnab.

Bi, miniii zvenoo, mynөө kyroortodo amaraza baihan miniii bagşa ba nyxer—oordento Naasti Bagiirova bolbol Taanarai xehen xynde berxe niidelgii raadioogөөr ba gazeetaar xodo xaraza, adaglaza baigaabdi. Manai zyrxen, manai hanal Taanartai jabaa.

Taanar, omog sookolnuud, miniii gaixamşag Exe oronoi baatarnuud ba xybengei pooliiin bide kolxoozniguud nege xeregii xenebdi: manai socialiis gyrenei xyse şadalii bexizyylnebdi. Ene zilde miniii zvenoo bolbol xybengei urgasii deeşelyylxe geze aguu jixe voozdь nyxer Staalinda ygehen ujalgaa dyyrgexiin tylөө temeseze baina. Miniii zvenoo tarilgaa hainaar azallaa. Bidener bolbol rekoordto urgasii—gektaar byrihөө 125 ceentner xyben abxa jabadalii xangaxabdi. Bajalig urgasaa sag soonь xuriaaxa, manai azyiledberide deede şanartai xyben ygexe—iime xariuusalgatai yje bolxoo baina. Bi ba miniii zvenoogoi geşyyd bolbol, aguu jixe Staalinai daabariii Taanarai zişeeteer dyyrgehen şingieer, xybengeigөө urgasii zişeetejgeer xuriaaza abxabdi.

Azerbajdzaanai SSR-ei Kasym—Izamajelcovskiin rajoonai Voroşiilovoi neremzete kolxoozoi zvenooji daagşa oordento Nanilja Keriimov.

Byxe orontojoo bajarlanabdi

Geroilig lioodçiguud nyxed Groomov, Juumaşev ba Daniiliniii amarşalnabdi. Taanarai Moskvaagaa busaza jirehende byxe orontojoo xamta bajarlanabdi.

Manai gaixamşag Exe oronoi aldar soliin tylөө şine amzaltanuudii tullaxiitnai xysenebdi.

I. Papaanin, E. Krenkeelь, P. Şirşoov, J. Feoodorov.

Exe orondoo busaxatnai

Aguu jixe soveed aradai geroilig xybyyd—Groomov, Juumaşev ba Daniilinda xaluun amarşalalgii xyrgenebdi.

Taanar bolbol Aarktkiin mylihen ba sahan deegyyr, Xoito Ameerikiin oi modon, tala daida ba xada uula deegyyr soveed indyystriiin maarkii, Leenin—Staalinai paartiaar xymyyzyylegdehen xynei şine zorigii omogorxon a..a jabaat. Taanar bolbol өөhediingөө rekoordoto niidelgeer Moskvaa ba San-Dzasiinto xojoroi xoorondo agaarai zamii neegeet, xojor jixe oronoi xani barildalgii bexizyyleet.

Byxe delxei bolbol Taanarai nerii, byxii xyn tyreltenei zargalanta haixan baidalai tylөө baigaaliii ilagşa geroinuudai nerii yşөөl negen taa bişe nerelexe baixa geze naidanabdi.

„N—206“ samolioodai boort: Slepnioov, Goloviiin, Rybinştejn, Çeeçin, Fryteecki.

„ANT-25“ SAMOLIOODAI EKIPAAŻ—NYXED GROOMOV, JUUMAŞEV BA DANIILIN GĖGŞEDTEI UULZALGA

Moskvaa—Xoito poolis—Xoito Ameerika marşruudtaigaar buuŋgyi niidxe niidelgii gaixamşag dyyrgehen ba sexe sugamaar xolo niidze delxein [illegible] rekoord tuilan baiguulhan, Soveed Xolboonoi Geroi nyxer Groomov, nyxed, Juumaşev ba Daniilin gėgşedtei myneeder Kreemliin jixe ordon soo uulzalga bolbo. Ene uulzalga bolbol BK (b) Paartiin Centraalьna Komiteed ba SSSR-ei zasagaar emxidxegdehen baina.

Georgijevskiin zaal dotor nyxed Groomov, Juumaşev ba Daniilinai tyrelxid ba axadyyner, niidelgii xangan xargalzaxa jabadalda sexe xydelmerilehen, aviacioono azyiledberiin ba busa organizaacanuudai xydelmerilegşed, Xoito myliihen dalain zamuudai Glaavna Ypravleeniiin xydelmerilegşed, Moskvaagai azaxuin staxaanovtan, xeblel ba literatuuriin, nayka ba iskyystviin olon toonoi tyleolegşed, paartiin Centraalьna Komiteedai ba zasagai gesyyd suglaranxai. Ende xabaadagşadai dunda seregei ba graždaan aviaaciin xytelberilegşed, jixe jixe konstryyktornuud, Soveed Xolboonoi Geroinuud nyxed Şmiidt Vodopjaanov, Moolokov, Alekseejev, Baabyşkin, Spiirin Beliakoov, nyxed V.J. Moziayk, Ryximoovic, Soveed Xolboono maarşal nyxer Jegoorov, nyxed Xryyşov, Bylgaanin ba busad baiba.

BK (b) Paartiin Centraalьna Komiteedai ba zasagai gesyydei orozo jireede nerjime ovaaca ba „uraa“ xaşxaraan bolno.

Preziidiymei stooloi saana nyxed Staalin, Moolotov, Kaganoovic, Voroşiilov Kaliinin, Mikojaan, Çyybarь, Andreejev, sKosioor, Zdaanov, Jezoov, Dimiitrov, Groomov, Juumaşev, Daniilin huuna.

Ene uulzalgiin yjede Soveed Xolboonoi Geroi nyxer Şmiidt bolbol manai exe oronoi aldar solii oohediin niidelgeer jixedxehen, aguu jixe Soveed Xolboonoi aldarta xybyyd nyxed Groomov, Juumaşev ba Daniilinai xyndede tyryyşiin toostii sonosxobo.

Socialiizmiin byxii ilaltanuudii, eneen soo tyyxede yzegdeegyi ene niidelgii emxidxegşiin xyndede, araduudai inag ba aguu jixe voozdь nyxer Staalinai xyndede nyxer Şmiidtiin sonosxohon toostii ende xabaadagşad xaluunaar ba nerjeme ovaacaar ugtaba.

Saaşanь nyxer Şmiidt bolbol aguu jixe Staalinai oiriin soratnig—Soveed zasagai tolgoi nyxer V. M. Moolotovai xyndede toost sonosxobo. „Gansal manai gyren xadaa, gansal manai zasag xadaa, iime gurban jixe niidelgenyydii iime bogonixon sag soo emxidxeze şadaxa baina“—geze nyxer Şmiidt xelene. Ende xabaadagşad nyxer Moolotovai xyndede ovaaca xene.

Udaanь nyxer Şmiidt bolbol SSSR-ei CGK-ai tyryylegşe M.I. Kaliininai xyndede toost sonosxono. Ende xabaadagşad nyxer Kaliininii xaluun ovaacaar ugtaba. Saaşadaa, oborooniin arkoom Soveed Xolboonoi maarşal nyxer Voroşiilovai xyndede, aldarta balat Arkoom nyxer Kaganooviçiin xyndede, Arkomsoveedai tyryylegşiin orologşod nyxed Çyybarь ba Mikojaanai xyndede nyxer Şmiidtiin bokaal yrgexede ovaaciin abiaan daxin daxin nerjine.

Nyxer Voroşiilov bolbol Soveed aradai geroilig xybyydei tyleo ba tedenei dundahaa Soveed Xolboonoi geroin xyndete nere olgogdohon erximyydeinь tyleo toost sonosxobo. Soveed Xolboonoi Geroi nyxer Şmiidtiin tyleo myn toost sonosxobo. Zaal nerjise aliga taşaldana.

Nyxer O.J. Şmiidt bolbol aviaaca ba aviaaciin azyiledberiin xydelmerişen ba inzeneernyyd, teexnigyyd, konstryyktornuud ba xytelberilegşedei xyndede, oborooniin azyiledberiin arkoom nyxer Ryximooviçiin xyndede, xeden janziin samolioodoudai, eneen soo „ANT-25“ samolioodai konstryyktor profeesor Tyypolevai, motooroi konstryyktor Mikyylinai ba busadai xyndede esesei toost sonosxobo.

Ene uulzalgada xabaadagşadta konceert tabigdahan baina. Duunuud ba pliaaskiin tymerzamai ansaamolь jixe amzaltataigaar naada xaruulaa. SSR Xolboonoi ulaan seregşedei duun ba pliaaskiin ulaan ugta ansaablь byri amzaltataigaar naadaa.

Nyxer K.Je. Voroşiilovto generaal Vestoveerei telegraama

Ameerikiin aarmiin agaarai seregei xysenei naçaalьnig generaal Oskar Vestoveer gedeg AXS-dai seregei attaşee podpolkoovnig F.Faimonviill gegşetei damzuulza SSSR-ei oborooniin Arkom Soveed Xolboonoi Maarşal nyxer K.Je. Voreşiilovto dorodursagdahan telegraama jabuulba:

„Gaixamşagta amzaltanuudii ba progreesii olohonooronь daşaramduulza soveedai liodçeiguudii ba soveedai aviaacii amarşalnam. Hajaxan bolhon poliaarin niidelgenyyd, ede amzaltanuudai zişee bolzo ygene. Mynee Aarktikada baihan geroinuudai ajuulgyi, baihaar busaxiinь xyseneb.

Vestoveer“.

NYXEDOO OLOXOBDI, TUHALAXABDI

„N-172“ samolioodai ekipaazai sostaab gol tyleb xubilaagyi ylee. Komandiir ba negedygeer pilooto bi tomilogdohon baisab. Nadatai 1932 onhoo xoişo sug niideze jabaisaza baihan N. M. Zyykov-Styrmaan, N. K. Sygryybov negedygeer bort-mexaanig bolzo jabalsana. Xojerdugaar mexaaniguud nyxed Çaagin ba Giinkin. Nyxer Çaagin bolbol nyxer Faarixiin ene ygei SSSR-ei xoito erjeer niidelge xexede, terenei samolioodto negedygeer bort-mexaanigaar jabahan baina. Samolioodtamnai bort-radiistaar ny xer Kyykşin jabalsana. Xojordugaar pilooto nemeze tomilogdoxo.

„N-172“ samolioodoi ekipaaz bolbol xeden olon zilde sug xydelmerilehen jixe ebtei em xitei baina. Edenei teexniikiin (rdem, erelxeg zan xaraakter erxim hain baihaniinь labtai.

„N-172“ bolbol ton nariaar şalgan yzegdeze, zoxixo zaharida orohon baina. Ene samolioodai naidabaritai ba byxe bexi baihanda bidenei dunda hezeg tyrexe jabadalgyi. Samolioodai jabaxa raadiyysii jixedxexiin tulada maşinanuudai gurban baag nemeze tabigdaa. Tiime deerehee bide gurba mingan kilomeetr niideze şadaxa baihabdi.

Raadiooxolboodo bidener tusagaar hanalaa tabihan bainabdi. Tusxailan xelexede samolioodundamnai boortradiistnuud jabalsaxa bolhon baina. Bide, raadioaparatnuriin zapaas xubinuudii, ilangajaa xysenei agregaadnuudii myn olodxohon bainabdi.

Miniii hanaxada, Levaneevskiin samolioodoi baruun zaxiin motoor ba raadiostaancanь negen doro ebleroze xeregleihee garaxa bolxogyi baina „N 209“ samoliood tusxai erxe ba dalda orozo dooguur niidexe bolxodonь, samoliiodtonь mylihen hyreze, jaaraltaigaar buuxa baidaltai bolhon baiza magad daa. Buuxadanь „N-209“ samolioodoi tolgoi taladanь baihan raadiostaanca ebderxe bolo baina. Nyxer Levaneevskiin samolioodoi raadiostaanca jixeşegeer ebderehen bolno. Jyynde gexede, ton dyreşelt i raadiooteexnig ny xer Galkoovski (bi tereenhii 1925 onhoo medexeb) ba negedygeer bortmexaanig nyxer Pobezimov (tereenhii 924 onhoo medeleb) gegşed mynee boltor ehelengee baidal tuxai medeesel taraaza şadaagyi baina.

Bederelgiin xydelmeri ton berxeşeeltei bolxonь, jyyb gexede, poliaarin hyniin exilxe xyrter ton bagaxan sag ylebe. Nyxer Levaneevskiin samolioodoi ekipaazii, Rydoolьf aralhaa, miis Barrov xyrter gy, ali «Kraasinai» baihan gazar oruu gy, ali Rydoolьf aralhaa «N-209» samolioodoi staanciin abiaanai duulaxada baihan rajoon oruu dyrben samoliooduud buita niideze bederxede zoxistoi geze hananab. Rydoolьf aral deere oşohon xoinoo, xoito pooliusai saada taliin metrologiis baidalai tuxailan zaarş medeed baibal, ali vari aantiinь ylyy deere baihiinь tog toozo bolxo baina.

Dyrben samoliooduud xoorondoo xorin kilomeetr zabhartaigaar zergeleed niidexedee zuu saxuu kilomeetr gazar deegyy garaxa baina. Samolioodudda xoorondo ba flagmaanai koraablei xolboo baiguulxiin tulada, xoito poolius ekspediiceede garaxada manda baihan radiostaanca nuudta oroxodoo ylyy hain radiostaancanuudtaibdi. Manai raaca bolbol jixe xolo duuldasa tai baina.

Xeden olon zilde xoito zygte bidentei sugtaa xydelze manтai nuurai xolbootoi baihan nyxedee oloxo ba tuhalxiin tulada byxii xysee gargaxa ba byxi erdem ba dyreşelee ygexebdi.

«N-172» samolioodoi komandiir Soveed xolboonoi Geroi A. D. ALEKSEEJEV.

Xynde azyiledberiin Aradai Komisariaadiin xubaaxa tuxai

SSSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteed ba Aradai Komisaarnarai Soveedai togtool

SSSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteed ba Aradai Komisaarnarai Soveedai togtooxon:

1. Xynde azyiledberiin Aradai Komisariaadai sostaavhaa maşiina byteexe azyiledberiii (avtotraaktorai zavooduud, stanoog byteexe, paravooz vagoon byteexe zavooduud, xydee azalai maşiinanuudii byteexe, ysyngen ba ediee xooloi azyiledberinyydii xeregtei maşiinanuudii byteexe zavooduudii, kotlotyrbiiniin ba elegtrotexnils azyiledberi g. m.), myn metaliis edlel xexe, yngete metaalnuudii azalla zavodii, reziin ba kaycyygai azyiledberiii, texniis şilii gargaxa zavooduudii tusxailan gargaza, eneen maşiinai byteexe azyiledberiin niite sojuuziin tusxai Aradai Komisariaadii (Arkommaaş) baiguulxa.

2. Xynde azyiledberiin basi byxii halbarinuudii, eneen soo eldeb tyrelei tylişiin elegtrostaancanuud, xara ba yngiin metaluurgii, bariigiin materiaalnuudai yiledberi g. m. xyndeazyiledberiin Aradai Komisariaadta (Arkomtiaaşta) sostaavta yldeexe.

3. Maşiin byteexe azyiledberiin Aradai Komisaarta nyxer **Mezlayyk Valeeri Ivaanoviçii** batalxa.

4. Nyxer **Kaganooviç Laazarь Moiseejeviçii** zam xarilsaanai Aradai Komisaarainь ujalgaha syleeleze, xynde azyiledberiin Aradai Komisaarta batalxa.

5. Zam xarilsaanai Aradai Komisaarta Aradai Komisaarai orologşo nyxer **Bakyylin Aleksei Venediktooviçii** batalxa.

SSSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai tyryylegşe M. Kaliinin.

SSSR-ei Aradai Komisaarnarai Soveedai tyryylegşe V. Moolotov.

SSSR-ei Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai sekretaarь A. Goorkin.

Proletaariin Aguu jixe revoliyyciin XX oin neremzete avtomaşiiniin gyidel.

ZURAG DEERE: Jabaxiingaa urda tee texnoryyk G. I. Gordeejev gegşe şiine sooxi xiiji yzeze baina. (Sojuuzfoto)

Viilkinsiin tyryyşiin razveedkiin niidelge

Moskvaa—Xoito Ameerika niidelgii emxidxexe zasagai komissa bolbol Vaaşingtoon ioxi elşen gazarai soveetnig nyxer Ymaanskhaa Viilkinsiin ekspediiciin „SSSR-L 2“ gidroplaanaar nyxer Levaneevskiin samolioodii bedereze tyryyşiin razveedkiin niidelge xehen tuxai medeesel abba.

Aavgustiin 22-to Viilkins bolbol Kopper.nainhaa xoişoo 750 miilь niidexedee, edenhee 250 miiliinь yylen deegyyr niidehen baina jym. Xoito yrgenei 78 graadusii niideze yngereed, ene yder, bederelge xexe rajoonoi yyleer xuşaatai deerehee bederelgehee jamarş yre garaxagyi baixadanь gedergee buuhan baina.

Erxim urgasiin tyleo xaişan geze temeseeb

Selengiin aimagai Doodo Byxenei selьsoveedai „Bolьşeviig“ arteeliin geşyyn **Vasiili Aleksaandroviç Geraasimov** hyylei xeden zilei turşo dotor Manza hudalii sabşalangai urgasii deeşelyylxiin tyleo ton jixe oroldolgo gargahan baina.

Zoriigtoi netryy xydemerilehenelgee aşaar mynee zil ytegzyylegdeegyi gazarai gektaar byrihee dunda zer giinь 35 ceentner, zarim ycastogoudai gektaarhaa 55-60 ceentner erxim soortiin ybehe xuriaalguulza şadaba. Ene gazarhaa urdanь, gektaarai 8-12 ceentner, jixe bolxodoo 15-18 ceentner urgasi abtadag hen.

Xalşan geze iime urgasa tuilahanaigaa tuşai Vasiili Aleksaandroviç ixe xeerine:

„Arteeliin pravleenitei batalhan doogovoroigoo johoor, ene miniii ehyyrgeer ygtehen sabşalanhaa dunda zergiin gektaarai 25 ceentner ybehe xuriaanaar bolgoxo johotoi baigaab.

Iigeed bairada, miniii gol zorilgo xadaa şadaalhaa jixe xereg unalza yzexe xereg bolbo. Geleş, Manza hudalda tiixem gexin duraar uhan baiza ygedeg yzei.

Eneegeer urdaihan bulag ton zaaxan uhata, zunai sagta tala gazar oruu taraaxda ayrtee bişe jym. Tiime hen tuladanь, byxii ygeldee bulagaigaa uhii xaruuhalza xadagalza zorioon mylihetyyldeg zantaib. Yder byri mylihiinь sabşaxa bulagii golii olood, uhiinь deeşenь gargadag bi. Tei tiiheer (1936-37 onoi ybel 2-3 meetr zuzaan mylihe xyrgeze şadahan jymeb. 9 zil soo ene bulagai ubii gamnaxa gezeroldo oroldohoor, xediis meetr zuzaan mylihen dorhoo xilbarvanaar goliinь oldog bolhon baina. Bulagaigaa ajag aaşii duurinь medeze abaab.

Byxii 48 gektaar sabşalangii tere zaa bulagai uhaar 2 daxin uhalza şadabab. Rekoordto ycastogoi abxa gehen zarim ycaastogai gurba dyrbeş daxin uhalhan baixab. Zygeer uhalalgamnai mai 20-hoo ijyylida 21 boltor xamtı 61 xonog yrgelzelhen baina. Unajaa ygeldee ximgadaa ygei haamni „amaş xyrexegyi, sabşa şirgeşoo bolxo bolxo baigaa.

Nege duhals uha demii gargaşalangyi, iime sabşalan urguulaa. Eneende kolxoozniguud byxegee bajartai, bi eeree bajartaib gene.

Kolxoozoi sabşalanai erxim urgasiin tyleo temesexedee, nyxer Geraasimovai xydelmerihee zişee abaltai jyymenyyd neliee bii.

N. Kostov.

PAARTI BA TERENEI REZEERVE

Manai orondo partiijna bişe bolьşeviiguudai ton jixe aktiiv komuniis paartiii xyriedlen baidag. Manai orondo xedea orbaad [illegible] oordenton toologdozo baina. Edenei olon xinь partiijna bişe bolьşeviiguud [illegible] baaguud [illegible] manai oronoi [illegible] baladaxo. Manai [illegible] liodçguud, Aarktikiin [illegible] azyiledberiin [illegible] rekoordoto urgasiin maasteruud, kylьtyyriin [illegible] manai baidal [illegible] byxii halbarinuud [illegible] mingan entyziaastnuud olon. Oeriingee zergii dyyrgexe şine zonuudii şilen abxa gazar paartida bii.

Partiijna bişe bolьşeviiguudai yngen aktiiv bolbol xamtiin [illegible] xydelmeriin, socializmiin xeregte bejee ygehen ba manai oronoi badaraxa tuxai oroldodoggoo talaar paartida byri ynixene tyrel sadan bolhon baina. Nyxer Staalin bolbol 1935 ondo mal negenei paraadta xabaadagşadtai uulzaxadaa, iigeze xelee hen:

„Bolьşeviig gedeg, ene xadaa, —proletaariin revoliyyciin xeregte esestee xyrter bejee sym ygehen xyn bolno. Iime xynyyd partiijna bişe xynyydei dunda olon. Edener bolbol paartiiin zergede orozo yşee yrdieedyi. Ygeiş haa, edener paartiii jixe deere şegneze, tereenei dotor tiime ariuun nangini xaraza, partiijna zergede oroxoo yşee, yşee hoisa beledxexii xysene. Jixen xidee iime xynyyd, iime nyxedyyd, iime seregşed paartiin nelieed olon geşyydei deedtee baiza baidag. Edener xadaa, xuursagta orotoroo paartida ynen baixa“.

BK (b) Paartiin Centraalьna Komiteed bolbol paartida abalgii 10 hariin saadtee exilen hergeexe zuuraa, partiijna bişe bolьşeviiguudai dundahaa garhan şine xynyydeer paartiin zergii dyyrgexii xaraada abhan baina. Centraalьna Komiteed bolbol ynexeereө tyryy, xydelmerişen angiiin xeregte ynexeereө bejee ygehen, manai oronoi erxim xynyydii, egeel tyryyn xydelmerişeniii, myn tariaaşan ba azalşa intelegeenciin dundahaa socializmiin tyleo temeselei eldeb uçaastoguud deere şalgagdahan xynyydii paartida şilen abxii partiijna organizaacanuudta zaahan baina. Eneentei xamta, paartida şine geşyydii ba kandidaadii abxa jabadalda baglaa xandalgii gargaxagyi geze partiijna organizaacanuudta hanuulagdahan baina. Bodoto heremzee xursadxaxa, partiijna zergede oroxoo baigaa şine xynyydii narinaar ba ali byx i talahaanь zybşen yzexe, bultiinь tus tustanь xaraxa şilexe,—egeel ede xadaa, paartida abalgii hergeen exilexe şuxala ysloviinuud myn.

Zarim partiijna organizaacanuud bolbol paartida abalgada yder byriiin emxidxelgiin bolexe x xee jabadali kampaaniisalgaar ba kontroolьgyi toonuud g.m. zoxioldogoor hergeexe xysedeg baihan baina. Ede bygede erid xursaar buruuşaagdahan ba. Tiixede, paartiiin baigualgiin priinciipii, magad, olgedegiyyd tetşegşe xeiberize jabagşan baidal. Edener bolbol jyyn tusxaş bodolgyi, paartida abalgii bodoto deerenь zogsoozorxihon baina. Edeenii gerşelxe xedeen too barimtanuud: Centraalьna Komiteedai şiidxeberixe xoişo 8 hariin turşo soo Xaarьkovai organizaaciin exin partorganizaacanuudai 80 proc. negeş xyniii paartiiin geşyyrei kandidaadta abaagyi. Kijevai organizaaciin exin organizaacanuudaiь 80 proc. paartida negeş kandidaadii abaagyi baina. Gaixamşagta proletaarь kaadranuudtai azyiledberiin jixe ceentrtei Azerbaidzaanda, partiijna organizaacanuudaiь 90 proc. şa uunь paartida kandidaadiis, negeş geşyyniii abaagyi baihan baina. Azoovo-Xaradalai g.m. gazarnuudaar myn iime baina.

Ede too barimtanuud jyy arauulnab gexede, Centraalьna Komiteedai şiidxeberiin baişas haa, BK (b) P-iin zergede xynyydii abxa jabadali jixenxii organizaacanuud urida mete xaaltatai baigaa geze aruuina. Oloniitiin dundahi partiijna xydelmeri xaana dutuu dundab, iimehee xaana aktiivaa medenegyib, haişaan dagagşadii ba komsomoolnuudii xaişa xeregeer xandanab, tendel xadaa, paartida abalga ygii baixa baina. Ene baidalii medeeren abdiin orondo, zarim xynyyd bolbol mynee rekomendaaca abxada belen bişe bolhon baina geze xelsedeg baina. Ene xyn mynee jamar bainab geze medeegyi aad, urdanь tanixa medexe baihaaraa rekomendaaca ygexenь buruu baina geeze. Zygeer, paartiin zergede orozo şadaxagar xynyydii rekomendaacalxaa aigaad, bejee abaad baixinь bahal bolьşeviizmhoo xoloxon baihaa jabadal geeşe. Xydelmerişe—staxaanovşii paartida abxaa belen baihan aad, tereendee rekomendaaca ygexee aixa jabadal partiijna organizaacada gutamşag işyyritei jabadal bolxo baina. Ene xadaa, iime organizaacanuudai komuniistnuud partiijna bişe xynyydhee taharanxai, eeriin erxim aktiiviistnuudii medeegyi baina gexehee bişe jyy xelene! Olonxi rajkoomuud ba mezkoomuud baidagii berilnge e heremzetei baidagii baina bolgozo, paartida oroxo tuxai medyylgenuudii xeden xonogoor daraaxetyyldeg baina. Paartida oroxo xysehen xynyydii udaan ba nariaar şalgaxanь hain le geeşe. Eneeniii gansal haişaa bişe jyy baixab. Teed, paartida oroxo xysegşdii şal gangyi, tere xynyydte iyyş xariuusangyi, medyyigenu dahiin raad la baixanь buruu baina. Paartida orogşodoi dokymeentnuudii zoxioon beldexe jabadalda xariuusangyigaar xandaxa jabadal zarim gazarta yzegdedeg baina.

Odoonoi yjede paartida şine geşyydiii abalga bolbol jyrin xereg bişe. Daisad, şpionuud, diversaantnuud paartida oroxoo orlodohon ba mynee orolxoo oroldoxon baina. Paartiiin zergede daisaldi, xara bejee xarahan gentiin xynyydii oruulxagyin tulada, xursa heremzee xeregtei. Xynyydii hainaar xaraxa ba tedeniii nariaar şalgaxa xeregtei. Odoo baigaa komsomool şingi, iime bajan rezeervii yder byri anxaraltaigaar xynyyzyylxe xeregtei. Xydelmerişe angiiin avangaardiin seregşe manai erilte jixe baina. Teed, edener anxanhaa xymyy zehen belen gardaggyi baina geeşe. Paartida şineer orogşod byxen bolbol bolьşeviig paartiiin zergede—politikan xatuuzalai hurguulii yngeren garxa baina. Leenin—Staalinai xeregte ynen şudarguu, esestee xyrter bejee ygehen, azal xydelmeri deere eerlingee baatarligi xaruulhan, socializmiin tyleo ba tereenei daisadtai tyleo zergede temesexe gehen negen zorilgotoigoor bolьşeviiguudai zergede jabahan,—egeel iime xynyydii şilen abxa xeregtei.

„Partiijna xynyyd tengerhee unadaggyi jym geze martaza bolxogyi. Byxii paartiijna xynyyd bahal partiijna

ꞬOOROD DEEREXI BARILGANUUDII GOOṘODOI BARILGIIN KONTOORO TAHALDUULZA BAINA

1937 onoi maartiin 29-ei 79/6154 ugaarai „Buriaad-Mongoloi ṗraavdada“ medeesegdehenei hoor, Ulaan-Ydiin komunaalьna azaxuin xeltes bolbol ynөө zil soo 100 noomertoi ostiiniciin barilgada—1164 mingan tyx.; nege toonno xuuл xubsaha ugaaxa xysetei ugaabariiin gerei (praaçeçniin) barilgada—202 mingan tyx.; gyrenei tipograafiiin xydelmeşedei bairi-n gerei barilgada 162 mingan tyx; vodoprovodoi (gazar dooguur uha buulxa sorgo) 2886 pogoono meetr halbarinuudii ba vodoprovoodoi 8 byytkiin barilga —409,2 mingan tyx.; gudamzanuutda şuluu debedxe zahabarida (moşşeeni) ba tratyaarnuudii asfalьtiirovalgada—227 mingan tyx; gerydei (remoontda) zahabari —280 mingan tyx. homologhon baigaa.

Mynөө baigaa xuuli zurai johoor ede barilganuudii buulxiin tuxai goorodoi barilgiin kontorotoi doogovornuudii batalagdahan ba baanuudta krediidyydii ofoormigdohon baina.

Goorodoi barilgiin kontooro barilgiin ypravleeni bolдoogvorcigoo johoor, taгdahan myngen zөөriiin xemzehee garangyi barilgiin xii xeregselnyydii (modo xeregsel, şuluu, kirpiç g. m.) edxeed, 1937 on soo bari dyyrgexe johotoi xydelmenь xemzeenyyd iime baigaa:

Nege milioon 164 mingan тyx. esxemzetei goostiniciin barilgiin xydelmeri;

Ugaabariiin gerii (praaçeçniin) bariza dyyrgeed aşaglalda tuşaaxa;

Gyrenei tipograafiiin bairiin gerii xysed bariza dyyrgeed aşaglalgada tuşaaxa;

Vodoprovoodoi halbariii Lebedevsk gudamzahaa Smoolensk gudamzaar Kiirovsk gudamza xyrter—616 pogoono meetr;

Mongoolsk gudamziin vodoprovoodii Kiirovsk gudamzahaa Centrsojuužna gudamza xyrter—210 pogoono meetr;

Zaydaadaxi vodoprovoodi ba tereenei 8 byydxii;

Gudamziin zahabariii (moşşeeni)—3375 kvadraadna meetr;

Uhanai xobooji (livnespyysk)—1045 pog. meetr;

Tratyaarnuudii asfaalьtalgii—bytөөxe iime baigaa.

Ene aavguustiin 15 ai medeegөөr, 1937 onoi 7 hara soo ede podriaadçiguudai xeze bytөөgeed baihan xydelmeriiin xemzeenyydii abaza yzexede iime baina;

Goorodoi barilgiin kontooriin şugamaar:

Vodoprovoodoi halbarinuudii xelgede 82,5 mingan tyx gargaşalaza, tomilogdohon byxii myngenei 29 proceentiinь edlehen baina.

Gudamziin zahabari ba aspaalьtiiroovalgada 68,1 mingan tyx gargaşalagdahaniinь—tysetei 30 proceent bolno.

Gyrenei tipograafiiin bairiin gerei barilgada tomilogdohon myngenei 0,2 proc. gargaşalagdaa.

Ugaabariiin gerei barilgada—0,3 gargaşalagdaa.

Barilgiin ypravleeni gostiiniciin barilgii miin 6 proceent bolgohon baina.

Ugaabariiin gerei barilga ba tipograafiiin 9 kvartiiratai gerei barilga ene onoi nojaabriiin 1-de dyyrgegdeze aşaglalgada tuşaagdaxa johotoi baigaa. Smoolensk gudamzadaxi vodoprovood xelge apreeliiin 10 da dyyrexe. Zaydaadaxi vodoprovood xelge main 1 de dyyrgeze xujuulaa goorodoi komxoozda tuşaagdan aşaglalgada oroxo johotoi baigaa.

Tiigeed deere elirxeilegdehen deerehee medexede ede barilganuud bolzornuud soogoo tuşaagdaxahaa baitagai yşөө bytөөgdөөgyi ba xezeeş bytөөgdexenь medegdeegyi bolood baina. Zarima xydelmerinь jabaza baihan şingiş haa aixabtar aali ba zigşyyritei muugaar jabaulagdaza baina.

Barilgada xereglegdexe xeregselnyyd beledxegdeegyi baixahaa gadana beledxexiin tuxai hanalaa xenş tabidaggyi baina. Xydelmerilexe xydelmerişed baixagyi. Maşiinatan byleg belen boloogyi g.m. ba ede byxii dutuu dundanuud usadxagdaxanь medegdeegyi. Iime baihaar baitaranь barilgiin sezoon baragdaxa bolbo. Tiigeed gansa sentiaabrь hara yldebe. Goorodoi barilgiin kontooroi xydelmeriii adaglaxada xydelmeriee yrgedxen tyrgedxexiin orondo, xarin xuu şanaa barimtalaxa jabadal yzegdedeg baina. Barilgiin kontooriiin naçaalьnig Froloov gegşe xydelmeriie jabuuldaggyi baihanaigaa şaltagaaniii erjyylgiin (oborootno) myngen zөөri ygei deerehee bolbo geze tailbariladag baina. Tiime bişe. Smoolensk gudamzadaxi vodoprovoodoi zahabariii Froloovoi zaabariaar goorodoi strojkontooro xeze baina. Tiigeed xydelmerinь xeleşegyaali ba texniis talaaraa ton buruu. Yder byriin uha bylelgede xydelmeriiinь yderei bodoto zahabaridanь baragdadag baina. Maltaad orxihon nyxenyydenь xoito yderenь bolxodoo xemxerze unahan. elihe xair ba şyyreze garahan uhan xojoroor dyyreşood baidag jym. Iime baixadanь tere nyxөө daxin maltaxa xereg garadag, eneen deerehee bolzo xendeş xereggyi 2 dabxar xydelmeri boldog baina. Iigeze xydelmerilze bolxogyi, ene xadaa jamarş tuhagyi xydelmeri geeşe, xarin gyrenei zөөri xen xereggyide xajagdaza baihaniinь soxom Gadana, gudamza buzarlana, togtomol uhaniinь zam xaana, yzeze yner tanar bolgono..“ gexe metiin olon şaltagaanuudii elişelen, strojkontooriin naçaalьnigta ba axalagşa inzenieer Kozloovski gegşedte Gorkomkoozoi inzeneer-teexnikiin xydelmerilegşed xeden daxin medyylhen baina. Yşөө, ene xydelmeriii 3 smeeneer jabuulza texniis. dutuunuudiinь usadxaxa tuxai duradxalnuudii oruulhan baigaa. Ede duradxalnuudii Froloov ba inzenieer Kozloovski xojor xeregleegyi. Xydelmeriee dyyrgengyi orxi zorxioo. Gebeş, ene xydelmeriii jabuulnaar erjyylgiin (oborootno) myngen zөөri jyynь harahaa xoişo bii baihan baina. Tiigeed stroikontooriinxinai azal jabuulxa duragyi ba şadabarigyi deereheenь tere şuxala xydelmeri orxigdoşhon baina.

Goorodoi soveed bolbol nyx. Bujantuujev tyryytei goorodoi barilgiin iime baidalii hain mededeg baibaş jamarş xemzee abadaggyi, xarin barilgiin tahaldalda orozo baihaniii mededeggyi janza yzyylze baidag baina.

Ene xeregte anxaralaa tabiza, gemte niuurnuudiinь xariuusalgada xabaaduulamaar boloo. Edeenhee bolzo goorodoi barilga zogsoxo haataxa johogyi.

Stlaastnikov.

GRAAFIGAAR XYDELMERILELGE TON ŞUXALA BOLOO

Selenge myren deere bykne floodii graafikta oruulxa jabadal bolbol nelieed jixe ... şanartai xemzee myn ... paroxoodstvo bolbol xari ... enyydtei xudaldaa erxilexe ... omaadai sisteemede orolsoxo jixe şuxala klijentyyretei ... saatai baidag tula bykne floodii graafigta oruulxa jabadalai udxa şanartai şuxala baihaniii daxin ... xar gerşelene.

Tiigeed, byksiirne ploodoi jabadalii graafigta oruulxa bişe paroxoodstviin yliizlşeenyydii xeregleze xa... abxa gexede, manai xytelbe... ilegşed jixe boşxoor, xydel... yigөөr xandadag baina. ...ploataaciin slyyzbiin naçaalьnig Bytakoov ba alagşa dispeetçer Pьjankoov gegşed ... xeregte xaixaramzagyigөөr ...dadag baina. Byksiirne... dii graafigta oruulxa jaba... —jireedyi, xoliin sagai xe... geze tede hanahaar zan... myremnei tyrgen urasxal... olon halaa halbari bolon... ladag g. m. olon şaşag şaltagaanuudii durdadag baina.

—Graafigta orxiin tylөө jamar xemzeenyydii gargaza bainat,—geze axalagşa dispeetçer Pьjankoovhoo asuuxada:

—Selenge myren deere graafigai jabadal oruulxiin urid nelieed jixe xydelmeri xexe xeregtei, ene asuudalii teoretiis talaaranь yndehelxe, myrenөө şineer pasportizaasalxa xeregtei..,—gehen baina.

Selenge myreniii zil soo zil byri şinzelge 1935 ondo gargahan paasport ii Pьjankoov xangaltagyi deere toolodog. Tere paasportiin yndehөөr graafigta orozo bolxogyi geze bododog deerehee:

—Myreneigөө reziimei bodo baraajinь lablan medehen xoinoo, jadaxadaa yşөө xojor daxin şinzelge xexe xeregtei baina. Tiihen xoinoo graafigta oroxo xeregtei, geze medyylhen baigaa.

Tiin, axalagşa dispeetçerei teoretiis bodomziin johoor boloo geeşe haa, yşөө xojor zilei yngerter graafigta oroxogyi johotoi bolno. Ene myren deere xeden olon zilde xydelmerilehen ba myrenei baidalii exinheenь adag xyrter medexe bolhon kapitaanuud, locmaanuud ali olon baixada, tedenei hanamza ba duradxalnuudii xeregeldeggyi baixanь gaixaltai.

Mynөө yjede Selenge myren deere, floodoo aixabtar muugaar aşaglaza baina. Tiigeed paroxoodstviinxidii iime muu xydelmeri gaixuulxaaş bolio Yligerlexede, bideniii gederge tatadag gol şaltagaan xadaa—azalgyi zogsolgo, priistanь deegyyr yni udaan zogsozo aşaa xylieelge—ede bolno geze „Burlaak“ paroxoodoi kapitaan nyx. Fediaşoov medyylne.

Rejsede jabaxa zuram tuxai prikaazuudii sag yrgelze ebdedeg deerehee paroxooduud priistaninuudta nege negeeree jirexiin orondo bag sugaaraa paroxooduud jireed negeneigee oşoxii xylieeze baidag uşarnuud ali olon boloo. Gexetei xamta, jixe jixe priistanь deere paroxoodoi baixa sagai xemzeeji xizaarlagdadaggyi deerehee, paroxooduudai zogsolgo kapitaanuudai duraar boldog bolzo paraxooduud xen xereggyide xeden çaasaar zogsozo, ynetei sagaa demii baraza baixadanь xamaagyi baidag.

Graafig ygeihee para xooduudai jabadalai prikaazuudii xaramuusaar ebdedeg deerehee Ulaan-Ydiin priistanь nege hara soo xelsee ebdehenei tylөө geze 5800 tyx jala tylehen baina.

Xatuu xursa graafigai jaaşagyi xeregtei bolohon uşar yşөө eneen deerehee elirene. Ene uşarii ekspluataaciin slyyzbiinxid medeneer boloo beze, graafigtai bolxo jabadalii eldeb şaltag durdaza gelergenь tataza oroldoşodtoi eiid temeseneer boloo.

S. Petroov.

Kazakstaanai Koynraadskiin ryydii maltadag gazar.
ZURAG DEERE: Kovnraadskiin karьjeernuudta maltagdahan ryydii teexe platformanuud. (Sojuuzfoto)

... baigaa hen geze hana ... xeregtei. Mynөө partijna ... baihan aad yglөө partiij... bolxo jym. Iime xadanь, ... relxexe jyn baigaab? Bidexuuşan bolьşeviiguudai dun 20-30 zilde paartida xydelilze jabahan xynyyd ysөөn ... oldoxo baina. Bidener xa... xezeeb daa bahal partiijn... baigaa hen gyigybdi. Xer... 20-30 zil ... saad tee tere ... paartiinxidai biden ii b... ... zalan deerelxedeg ba bi... ... paartida dytelyyideggy... nь bide jaaxa baigaa hen ... biibdi? magad bidener bolbol ... ede xelen zil ... torşo soo ... partihaa tabarhan baiza bolxo ... ndi“. (Staalin).

... bolьşeviiguudai tusagaar onso ... zenь jyyte gexede, tedener ... aa partiijna bişe oloniitetei ... byxenөө nigta xaluun xol... ... toi baidag baigaa. Paarti ... bol faabriguud ba zavoo... ... d deegyyr partiijna agitornuud ba emxidxegşeder ... idxen baiguulhan partiijna ... aktiivhaa şilen abxa jaba... ... aaraa xododoo urgadag bai... . Paartida abalgiin xaag ... gi baihan xeden zilei torgo... k muniis paartida oroxoo ... dee xysehen edibxitedei re... rve xaa xaanagyi bii boloo. ... bolbol ilangajaa komsomooldo xamaadana. Paartida oroxo şadaxaar xynyyd komsomooldo ysөөn bişe bii. Xojor tabanzilei hurguulii xodorgohon xynyyd bii. Yngerxedөө udaridaxii xydelmeride xydelxөөr zaluu xysen—beligtei xydelmerilegşed bii. Ene xadaa,—paartiiin zergii xalan dyyrgexe muu bişe xa'aa geeşe daa. Zygөөr, komsomool bolbol eneen tuxai ton bagaar hanalaa tabidag, bagaar, xydelmeriledeg baina.

Soyypeerenь paartida abxa gedeg, paartiaar buruuşaagdahan meetodte daxin busaxagyi, paartiiin urgan oloşoroxo jabadalii bolьşeviigşalan xytelberilexe—ene xadaa, partiijna organizaaca byriin urda tabigdahan erilte myn. Hergeg hergemzetei baixa, paartiiin zergiin seber baixii saxixa xeregtei! Daisadii, yzeze gutahan xynyydii paartiiin yydende dytelyylxegyi xeregtei. Xen geeşe paartida oroxonь geeşeb, tere xente jamar barisaatai baina geze medexe şuxala baina. Komsomoolnuudii paartida abxadaa narinaar xandaxa johotoi. Gansal azaxui deerexi udaarna xydelmeriiinь bytөөsiin yzyylemze politikan medeerel bişe, myn tere xynei өөriinь niuarai med xe şuxala. Jyyb gexele, daisad bolbol azahuudaldaa zabxairan halixai jabadalai meetodoor zaluuşuudii өөhediin buzagai xereg teeşe tatadag baina geze eli baina. Komuniistnarai deede nerii zyyze şadaxaar xynyydii komsomooloi xymyyzyylxe jabadalda idejnь xymyyzelgiin talaar, propagandiis xysenyydei talaar, yder byriin erxim anxaralaar tuhalaxa xeregtei. Paartiiin xalaan tuxai gojo haixan ygenyydii gansal şaşaxa bişe, ene xalaaji bodotoor beledxexe johotoi.

Paarti şadarai yrgөn aktiivii yder byxenөө şinzen şudalxa terecenei poliitikan xymyyzelii şangadxaxa, paartida abalgii xytelberilexe jabadalda avtomatizmhaa arsaxa,—egeel ene xadaa mynөө erigdene. Eldeb jenziin xoroto etegeedeer buzarlagdaxa jabadalhaa paartiii niydenei sesegii mete gamnaxa xeregtei geze xezee byxenөө hanaxa şuxala baina. Leenin—Staalinai paartiiin bulad xatuu şeriingeer bardam şangaar alxalza şadaxa iimei xynyydeer paartiiin zergii xalan dyyrgexe xeregtei.

(„Praavdiin“ tyryy bişeg)

Oktiaabriiin socialiis revoliyyciin XX oido ugtamza

PVZ deere staxaanovtanai dekaadiin jabasiin tyryyşiin ydernyydei dyngyylhee

Troskiis-buxaarintanai xoroton daisanai hyidxelte xoriolgiin xoişlonguudii ogtolon usadxaza, yiledberiiin şine şine ilaltanuudaar staxaanovtanai xydeleөnei oije ba Oktiaabriiin socialiis revoliyyciin XX oije ugtaxiin zorilgoor Ulaan-Ydiin yiledberiiin oronuudta staxaanovtanai dekaadanuud emxidxegdeed, jabuulagdaza baina.

PVZ deere staxaanovtanai dekaada aavgustiin 19-hee exilehen aad tyryyşiin yder zavoodai olonxi ceexnyyd abahan ujalgaa dyyrgeegy. Gebeş kotioolno ceex ba parovooz xagsaradag brigaada bişenhee hainaar xydelmerileze, abahan ujalganuudaa xysed dyyrgehen baixa jym.

Ene yder hainaar xydelmerilehen brigaadanuudii nerelebel: vagoon xagsaralgiin ceexiin staxaanovşa nyx. Şçepeliyygei brigaada ydereigee tysebii 280 garan proc. ba nyx. Rozeenkiin brigaada—271 proc dyyrgehen baina. Myn ede brigaadanuud mete bişe bişe ceexnyydei staxaanovtan nyxed Karitoonov ba Liiçaagin gegşe tyryytei yiledberiiingөө noormii 200 haa-290 proc. xyrter dyyrgehen baina.

Tiigebeş niite deeree zavood xangaltagyigөөr xydelmerilөө. Şaltagaaniinь bolbol imagta xytelberilexe sostaavai xydelmeriee emxidxeze şadaagyi baihan deerehee bolno.

Staxaanovtanai dekaadiin 2-xi yder zavoodai xydelmeri tyryyşiinxihee baga zerge haizarhan baina. Parovoozno ceex ydereigөө noormii 100 proc. dyyrgөө. Tiixede, vagoon xagsaralgiin ceex ydereigee noormii dyyrgeegyi,—miin 40 garan proc. bolgoo. Ceexiin naçaalьnig Gyrьjaanov gegşe yderei 20 vagoon zahabarilaxabdi geze staxaanovtanaigaa abhan ujalgiinь martaza, өөriingөө noormo gargan yderei 12 vagoon zahabarilxiin tyseb zoxioohon baina. Ene xadaa jaaşagyi buruu jabadal myn.

Kotioolne ceex myn urda mete ydereigөө noormii 100 proc. dyyrgee. Tiixede kyzneeçno ceex ba vagoonoi saxarig zahaxa ceex xojor urida mete muugaar xydelmerilebe.

Muu xydelmeriiin gol şaltagaaniinь bolbol myn xydelmeriiin emxidxelei muu deerehee bolno.

Dekaadiin gurbadaxi yderei xydelmeri urda yderyydeixihee haizaraagyi. Parovoozno ceex ydereigөө noormo dyyrgeegyi. Gebeş tus ceexiin koompleksna brigaadanuud hainaar xydelmerilebe. Nyx. Bygoojenkiin brigaada ydereigөө noormii 195 proc dyyrgebe, nyx. Krasnobaajevai brigaada 195,5 proc. Miroşniçeenskiin brigaada—147 proc, Taraseenkiin brigaada—120 proc. g. m. dyyrgebe.

Vagoon xagsaralgiin ceex 20 vagoon zahabarilaxiin orondo 17-ni xagsarbaş tedeeneigee 6 vogooniii ogtolon gargaba. Bişedenь klioopolьsçeguudai gemeer xysed zahagdabagyi. Ene ceexiin Gileenkiin brigaadiinxid ydereingөө noormii tus byridөө 300 haa deeşe proc. bolgon dyyrgebe.

Kotioolno ceex ene yder myn noormoo dyyrgebegyi. Tiixede teendern ceex urdiinxi şingiee hainaar xydelmerilehen zandaa jabana.

Kyzneeçne ceexiin xydelmeriiin jaaşagyi muu deerehee bişe ceexnyydei xydelmeri haataza baina. Ene ceex ydereigee noormii arai geze 10 proc. dyyrgee.

Gemiinь bolbol şadabarita xydelmerişedөө bylegөөrenь amaraltada tabizarxiood, mynөө bolxodo „xyn ygei“ gelдeze baina. Gadana xydelmeriiinь emxidxel jaaşagyi muu.

Ene gurban yderei xydelmeri deerehee xaraza yzexede zavoodoi stakaanovtan ba udaarniguud hainaar xydelmerilen, negende—vavoodaa tahaldalhaanь gargaxa, xojorto—staxaanovtanai xydeleөnei oiji ba Oktiaabriiin revoliyyciin XX oiji yiledberiiin ilaltanuudaar ugtaxa geze ynenhee oroldon temeseze baixada xytelberilexe sostaav tedenei erilte xangama xytelberi ygeze, yiledberiiin byxii jabaulgar uudii emxidxeze yşөө şadaagyi baina.

Staxaanovtanai dekaadiin dyrbedexi yder urda urda ydernyydhee byri hainaar yngerebe. Ene yder zavoodoi yndehen ceexnyydei zariminь ydereigөө noormii ylyylen dyyrgebe.

Parovooz xagsardag ceexiin koompleksna brigaadanuud bultadaa ydereigөө noormii ylyylen dyyrgebe. Nyxed **Bygoojenko, Miroşniçeenko, Krasnobaajev** gegşedei brigaadanuud abhan teempee huladxaagyi. Noormojoo 150-haa 190 garan proc. xyrter dyyrgebe.

Vagoon xagsaradag ceexiin brigaadanuud bultadaa hainaar xydelmerilze, ydereigөө noormii ylyy gartar dyyrgebe. Ene ceexiin stooliar nyxed **Ždaanov ba Zavgoroodskii** gegşed tyryy huuridaa zandaa. Ene yder tysebөө 357 proc. dyyrgebe. Tedenei brigaadiin stooliar nyxed **Kolgaanov ba Jaakovlev** gegeşed ydereigөө tysebii 344 proc. dyyrgee. Gebeş, zavood deere erxim staxaanovtanai oopod dyrşeltei bişe xydelmerişedii tanilsuulxa jabadal jixe hula baina. Gadana, xydelmeriiin texnologiis procees yşөөl haizaraagyi zandaa. Gansal eneenhee bolzo kyzneeçne ceexiin xydelmeri urdiinxi şingi muu zandaa. Ressooro xelgeeree byriş jixeer xozomdozo, bişe ceexnyydei xydelmeriii haatuulna.

Ene yder manai PVZ-ei kollektiivtai socialiis myriisөөnei doogvor batalxiin tylөө zoriuutalan, Oomskiin PVZ-hee tusxai delegaaca jirehen baina.

Tiigeed, zavoodoi byxii ceexnyydte xojor gigaantanuudai xoorondiin myriisөөnei doogvorii xelsehen baina. Ene myriisөөneinь ug zorilgo bolbol өөr өөriingөө zavood deere staxaanovtanai xydeleөji ba socmyriisөөji ulam yrgedxeze, yiledberiiin şine amzaltanuudii tuilan Oktiaabriiin socialiis revoliyyciin XX-xi oiji ugtaxa gehen baina. Manai gigaantiin staxaanovtan ba xytelberilexe sostaav bolbol Oomskiin PVZxinei yydxelii haişaan, tedenei myriisөөneigөө doogvorto duradxahan barimtanuudii batalan abba.

P. Sergeejev.
G. Doon,

Şine hunguuliiin tuxai jarildaa xenebdi

Jaruuna. Jaruuniin somonoi „Socialiizm“ kolxoozoi bygede geşyydei dunda ba ybehenei ba malai brigaada deegyyr tusagaar xynyyd jabaza SSSR-ei hunguuliiin tuxai, nyx. Jaakovlevei xelehen elidxel tuxai jarildaa xegdehen baina. Nyx. Jaakovlevei elidxelei gol udxa ba ynexөөrөө haixan baihiinь bygede kolxoozniguud oilgozo abaad, өөhedeingөө dutuu dunda bolxo nom bişeg medexegyi jabadalaa usadxaxa gelsehen baina. Gadana, ybehe ba tariaa xuriaalgiin xydelmeride staxaanovai ydernyydii tusagaar jabuulxa ujalgii zarim kolxoozniguud beje deeree daaza abba.

1938 ondo bolxo xydөө azaxuin viistavkada azalaingaa erxim hain ilaltanuudii elьgeeze terenei spiiskede oroxiin oroldolgo gargaxiin tuxai „Ulaan Jaruuna“ kolxoozii myriisөөde uriba.

Ajuurzaniin.

Kyльtyyrne xydelmeriii azaxuihaa xolodxobo

Selenge. Zagastain somonoi Staalinai neremzete kolxoozoi 1 dugaar ybehenei brigaadiin xydelmerişedei dunda sojol kyльtyyriin xydelmeri hulaar jabana.

Brigaadiin dunda nahatanai hurguuli ba eldeb gazeetanuudii unşaxa, xaniin gazeeta gargaxa jabadal ogto baixagyi. Ene brigaadada 6-7 komsomoolnuud baixa jym, edenei dunda poliitikan huralsalai xeşeel jabadaggyi.

Iime tula kolxoozoi tyryylegşe kyльtyyrne xydelmeriii brigaadiin dunda bejelyylen jabuulxa tuxai oroldolgoo gargaxa johotoi.

Dol. Dag.

XITADDAXI DAIN BAILDAAN

Japoontanai yregyi dobtolgo □ Xitadai seregyyd zarim uçaastoguud deere uragşaa dabxiza baina □ Japoonai desaantiin ştaabii xitadai samoliooduud boombodobo □ Japoonai samoliooduud Nankiniii dobtolobo □ Şanxai gal tyimer soo □ Japoonguud zerlig aaşa gargana □ Xitadai seregyyd-amzaltatai jabana.

Tooxio, 21. (TASS). Ysegelder ygloogyyr Liansaanhaa urdaxanuur Çiyookoçzenь şadar japoonai ba nankinai seregyydei xoorondo tyryyşiin jixe tulaldaan bolbo geze Xoito Xitadari japoon seregei komaandovaui medeesene.

* *

Şanxai, 21. (TASS). Aavgustiin 19-nei yder Nanькoygai rajoondo ysed şanga tulaldaan daxin exileed baina geze Sentraal Nьjus aagenstvo medeesebe. Japoonai seregyyd bolbol Xynpiajuaanь ba Maвoçyaaнь deere baigaa xitad seregei poziicii ataakalaad, gederge soxiuulaa.

* *

Şanxai, 20. (TASS). Xitad seregei ştaabai medeeselei johoor, xitadai seregyyd bolbol aavgustiin 19-nei hyni Yejsaj dai veerfi ezelen abhanaigaa hyyleer, Xonkbjuugai froontiin centraalьna uçaastog deere japoontaniii gederge tyrihoor uragşaa dabxiza jabana. Janczilpy rajoonai zyyn uçaastog deere xitadai seregyyd bolbol aviaaciin tuhalamza doro jabaza, tekstiilьno faavrikii ezeleed, zyyn teeçee jabaza baina. Xitadai seregyyd Çapein xoito uçaastog deere japoontnii xaşaza baina.

Xitadai samoliooduud bolbol myneeder japoonai uhan seregei desaantiin ştaabii boombodoo. Çapei deere xitadai seregei suglarza baigaa rajoonii japoonai oviaaca boombodobo. Nanькaoo deere baigaa xitad seregei xesegyyd jixeer boomboduulaa.

* *

Şanxai, 21. (TASS). Şanxain zyyn talanь gal tyimerte şatazaa baina. Yejsajd gudamzanuud xuu şataşanxai. Xaa xaanagyi ynehe şoroi, gerei uujaza baihan huurinuud xaragdana. Goloi nyзeэ xazuudanь Pytyyn deere taban gazar tyimer bolzo baina. Japoonai azaxuinuud şataza baina. Japoonai aagentnuud Brodvei deerexi tamxinai faavrikii galdaa.

* *

Şanxai, 20. (TASS). Myneeder ygloonei 8 çaasta japoonai boombodoog 6 samoliooduud ba 6 istrebiitelьnyyd Nankiniii dobtolobo. Xojor boombo aerodroomoi xazuuda unahan aad, jyyme gэmteegeegyi. Ene dobtolgiin yjede japoonai negэ istrebiitelь unagaagdahan baina geze Reiter aagenstviin korrespondeent medeesene.

* *

Şanxai, 21. (TASS). Japoonai soldaaduud bolbol Xonkbjuuhaa garşa yrdieegyi baihan zondo zelig aaşa gargagdag baina geze xitadai gazeetanuud medeesene. Gurban jixe gudamzanuud xynei xyyreer dyyrşenxei. Band-Roodoi rajoondo ulasxoorondiin setlmeent tergileze oroxii orolddohon byleg xitaduudii japoontan bariza alahan baina.

* *

Şanxai, 21. (TASS). Odoo xyrter Monzuu-Googoi seregyyd ba japoonai aagentnuudai otriaaduudaar ezelegdeed baihan San-li, Şandyy, Çapsyyr, Czyndiii ba Nanькoocriaanь pyynktnyyd daxin xitadai seregei garta oroho geze Sentraal Nьjus aagenstvo medeesene.

„Sinьvenьbaoo" gazeetiin medeesehenei johoor nankinai seregyyd bolbol Bejpin—Xanькoygai tymer zam deerxi Liansinaniii ba busa xeden pyynktnyydii ezelbe.

ERXIM BRIGAADA

Jaruuniin mixanai sovxoozoi samaanai (kirpiise xedeg) Çerniiçoovai brigaada erxim hainaar xydelze jabana. Ene brigaadada nyxed N. V. Satьjilov, S. A. Jerefeejev ba A. A. Boldeenko gegşed xereglegdexe materiaalaa xuu eehedee beledeed yder soo 615 xeheg kirpiise soxixo noormoo aad, 900 xeheg kirpiise negeş braakgyigeer soxizo noormoo ylyyJen dyyrgene.

Nyxer Çerniiçoovai brigaada eneenei urda tee gazar maltalgiin xydelmeride jabaxadaa noormojoo 157 proceent xyrter erxim hain şanartaigaar dyyrgeze jabahan ba sovxoo zoi direekcehee myngeer şag nuulhan baina.

Ene brigaadiinxid disciplinii talaar ton emxitei ba ilangajaa xydelmeriingee şanarii haizaruulxiin tylee temesedeg baina.

Gebeş, sovxoozoi direektor ede xydelmerişedii mynee xyrter xubsahaar xangaagyi, xamtiin stoloovo emxidxeedyi baihanii tedenei xydelmeride haad uşaruulna.

C. Batiin.

Abidiin Daşiin aaşii aikoomaixid xaranagyi

Agiin aimagai olonxi somonuudaar jabaxada Abidiin Daşii medexegyi xyn baixagyi şaxuu jym. Jixe jirenyyd kolxoozdo xytelberilegşe bolgon elьgegdeg baixadanь, partiijna organizaacaar şalgagdahan erxim komuniistiin negen baigaa johotoi geze etigeeşenş ali olon baina. Aradzonoi dunda arxidaa sengegelgi udaridaad, amanda orxiis xaraagaad, kolxoozoi hain morii şagnal bolgon abaad mordoxodonь gaixalsaad le baigaaşad byriş olon baixa jym.

Urda-Agiin somonoi Voro şiilovai neremzete kolxoz deere D. Abidiin gegşe partoorg bolzo 6 hara xydelmerilhenьs yligerhee nege xedii yge xelebei, ene jixexen kolxoozoi dunda poliitikan xydelmerii jabuulxiin orondo arxidaa sengelgii udariadaad, xiin-haimharaaşa tyryylegşiinь xylde huuza kolxoozoi erxim morii şagnal bolgon abhan baixa jym. Daşa Abidiin (partoorg), Bata Ivaanai gegşe kolxoozoi tyryylegşe) xojoroi arxidaan sengelgeh xeterxedee, allai gazaagur buu hyrgeze axmiin zonii alghan baina. Eelzete negen arxidaandaa angiin xarşa elimeent Ceren-Daşiin gegşii uriza asaraad medee uxaa aldatairaa hogtoşhon Bata Ivaanai gegşe karmaandaa baihan buugaa gargaza Ceren-Daşiin gegşejee allai gazaagaur buudaza namnaba gexe. Xuuli saxixa oorgonoor Abidiin gegşiin buu abtahan baibaş eereejilnь jamarş zemede xabaaduulagdaagyi.

Mynee Xoito Agiin somonoi Jerbaanovai neremzete kolxoozoi tyryylegşe bolood angiin daisanai ygeer uriaa xeze, niutagai yndehe barimtalan xydeeheє jirehen xyniii doromzolzo baina.

BMASSR-ei Arkomsoveedai togtoomziin johoor xyygedei jaaşli, baani ba oloniitiin ediecenei gernyydei sanitaarna baidalii şalgaxiin tylee aimagai sanitaarna vraaç nyxer Tarmaxaanov gegşe Xoito—Agiin somonoi Jerbaanovoi neremzete kolxoozdo jireed tyryylegşe Abidiintai uulzaza uşaraa xelexdeнь, **„Vraaç ygeigeer baigdahan jym, saaşaaş tere janzaaraa baixabdi"** geze Abidiin gegşe xeriuusahaн baina. Tiigeed yşee saaşanь xelexedee **„şi mynge bedireze jabaahaa eneenii aba"** geze gurban tyxerig xarmaanhaa gargaza Tarmaxaanovta harbaigad, „eneenhee xoişo manai kolxoozdo byy yzegde" gehen baina.

Agiin aimagai paartiin komiteed bolbol Abidiin gegşiin jabadalii darii şalgaza iiite komuniistnarta hurgaal bolgoxoor xemzee abxa johotoi.

D.S. AGIINSKI.

KOLXOOZUUDAI TARIAALAN DEERE

Paar xaxalalgii tahalduulaa

Ene onoi aavgustiin 20-noi medeehee xaraxada manai respyyblike dotor paar beledxelei negedexi xaxalalga 89,1 proceentenь dyyrgэgdehen boloэş haa, xojordoxi xaxalalga arai geze 49,5 proceent gyisedxegdeze jabana.

Erte sagta hainaar beledxegdehen paar bolbol ynder dee de urgasa abxa xeregit gyised şiidxexe johotoi baibaş, mynee zilde paarai xaxalalga, ilangajaa xojordoxi xaxalalga jamar uşarhaa iitere xozomdoob? Zarim MTS ba kolxoozoi pravleeniinuud bolbol ene xydelmerii onso bolgozo tabingyi „sag erte" geze xojordoxi eelzeende oruulaad, ohol hanaa amarxan huuhanhaa ene tuxain xozomdoldo orohon baina.

Yligerlee haa, Zydxeliiin MTS-ei xeden „ÇTZ" traaktornuudanь mynee xyrter plyygtei bolzo şadaagyi, kolxoozuudta paar xaxalxa doogovoroo oroidoo dyyrgeegyi. Eneeneinь gemeer Ulaan-Ononoi aimag paarai negedexi xaxalalgii 78,2 proceent, xojordoxi xaxalalgii zybxen 1,3 proceent gyisedxee. Zydxeliiin MTS-ei direektornyyd xadaa „plyyg ygexe tuxai gazar tariaalangai arkomaadta erilte xegdee hen, tendehee plyyg jireedyi baina" geze, eşexeş niurgyi huudag baina. Ene MTS ei gemeer Ulaan-Ononoi kolxoozuud paar ygei yldebe.

Iime buzagaigaar paar xaxalalgiin tahaldaza baixada kolxoozoi tyryylegşener jamar tyrgen xemzeenyydii abaab gee haa—abhan xemzee geze juuş baixagyi, xarin „MTS bidentei doogovor batalhan jym, tiime xadaa tedel dyyrgэxe johotoi" geze, huuhaar dotoroigoo xysii paar xaxalalgadaş xereglengyi sagaa barahan baina. Baha ede metiin faaktnuud bişeş aimag—rajoonguudta, MTS ba kolxoozuudaar bii—geze, manai xydee korrespondeentnuud medeesene.

Xydeegei olonxi korrespondeentnuudai bişeghee medexede—MTS-d bolbol traaktorta tylixe ba tyrxixe toho dutaaza, traaktornuudaa azalgyi xeden xonogto xebtyyldeg, traktorai otriaaduudai xydelmerii de myrtei hain zaabari ba xynaluuu. Ene faakt bolbol xydee azal deere xorologliin xoişolon, yndehe tahalagdaagyi yrgelzelhээr baixii sexe dolool zo baina. Paarai xaxalalgiin tyseb tahaldahanai xoişolon jirexe zilei urgasada xeden jixbaxanь eli baina. Mynee şaltaad baingyi xojordoxi xaxalalgaja buulxa şuxala baina. Eneentei gii mynээnhee exilze jabuulxa xeregtei.

Boriisov.

Maşiinanuudaa zahaza dyyrgeedyi

Booxon. Doodo-sloboockiin selьsoveedai Çapaajevai ner. kolxooz bolbol tariaa xuriaalgiingaa maşiinanuudii mynee xyrter zahabariiza dyyrgeedyi baina.

Ene kolxooz bolbol talxa xadaxa 7 maşiinanuudtai aad, tedeneingee miin gurbiinь zahaa bolood le, bişe maşiinanuudaa zahaadyi baina. Ede maşiinanuudanь gazaa boroo xurada orozo xebtene.

Xydee bişegşe.

84 proceent

Xori. Xezengiin somonoi kolxoozuud 1740 gektaar paar xaxalaxa tysebtei aad, tereenee 84 proceent dyyrgebe. Paar xaxalalgiin talaar Xezengiin somon bolbol aimag soogoo adag huuri ezelze jabana.

D. N. Badma—Cerenei.

„Komsomool" kolxoozdo amaraxa ger barigdaxanь

Xori. Xezengiin somonoi „Komsomool" kolxooz bolbol, Staalin Konstituuciin 119 dygeer zyil dotor: **SSSR-ei graazdan byxen amarxa erxetei"** gehenii bejelyylxiin tula kolxoozlingoo dergedexi Harantain arşaan geze buugai dergede eehediingee gesyydii amaruulxa amaraltiin ger bariza baina. Mynee, tende baihan xuuşan gernyydii helьben zahaza exilehen ba myn zunai klyyb, ulaan bulan, selьpoogoi larioog neexe bairanuudii bariza baina. Ede byxii bairanuudaa toiruulaad xaşaa barixa ba gazariinь seberlexe jym.

Tus amaraltiin gerte xamagai tyryynee kolxoozlinь staxaanovtan udaarniguudanь amaraxa baina.

Jynden-Dorzo.

Urihalamzii edibxiteigeer taraaba

Zakaamin. Sagaan-Nuurai somonoi Staalinai neremzete kolxooznig nyx. Dorzo Ajuuşiin ba Bata Şagdarai gegşed 10 xonogoi bolzor soo Zemgee gegşe tosxondo 1500 tyxerigei urihalamziin obligaaca taraaba.

Nyxer Ajuuşiin gegşe eerhee 50 tyxerigei urihalamziin obligaaca zaxihan baina.

B.A.

Urihalamziin taraalga hula jabana

Booxonoi aimag dotor, aavgustiin negen xyrter 230 gaxan mingan tyxerigei obligaaca taraagdaba. Obligaaca taraalgaar,—O—Xytaanka, Yliee, B-Jingyyd, Bilçer, Gotol gexe metiin bylegyyd tyryylen jabana. Aimag dotoroo hyylde şiregden jabahan bylegyyd Virşiin, Deede- Ydaa, Şaraldai 2- xi Gotoloi bylegyyd bolno.

Ene bylegyydte jabahan nailadagatad bolbol kolxoozniguudai dunda jamarş oilguulamziin xydelmeri jabuulaagyi, gansa suglaagaar xizagaarlaad orxihon baina. Komsomoolguud bolbol obligaaca taraalgada myn muugaar xandalsadag baina.

Jerbaanovoi neremzete kolxoozoi geşyyn, komsomool Manzaxaanov gegşe obligaaca taraalgada edibxitei xabaaduulaaza, şişee xaruulxiin orondo, xarin eeree obligaaca taraaxa arsahan baina.

Xozomdozo jabahan bylegyyd tyrgen bylegteigee zergeşee, obligaaca taraalgii tyrgeer dyyrgexe johotoi.

B.

Martagdaa gy?

Xori. Çisaaniin somonoi „Komiteerne" geze kolxooz ba aimagai gyisedkoom xojor 1935-36 onoi modo beledxelei xydelmerii hainaar jabuulhanaigaa tylee, Vostooçno Sibiiriiin Xizaarai gyisedkoomoi usadxaagdaagyi baisada, xizaarai gyisedkoomoi ba BK(b) Paartiin kizkoomoi ba togtoolnuud negeş avtomaşiinaar şagnagdaxa bolood baigaa. Tere togtoolnuudanь SSSR-ei modonoi Arkomaadaar myn batalagdahan gexe. Tiin tere kolxooz bэ gyisedkoom xojor mynee boltor şagnaldaxa avtomaşiinanuudii abaagyi, xylieeheer zandaa baina. Martagdaa geeşe gy?

Ber Bed.

(SOJUUZFOTO).

„Almaasai xyndii xymeg" geze şine hanin fiilьm Moskvaada gэrza exilxee baina.

ZURAG DEERE: Fiilьmiin kaadr. Profeessor Dzamboonoi roolьdo B. Erdeni ba Jy-Lan artiistkiin roolьdo — artiistka Jy. Coi gegşe naadna.

Nyxer Mynxiin erxim zişee xaruulna

Selenge. Tamçiin somonoi „Socialiizm" kolxooz bolbol 1936 ondo Bargızan aimagai altanai priiskiin baraa şirelgiin xydelmeride 12 moritoi nege brigaada emxidxeze Xandazab Mynxiin gegşii brigaadiir bolgozo elьgeehen baigaa.

Tiin ene şirelgede gurba daxin jabaad 1937 onoi maart harada busaza jirexdee, hainaar jabahanaigaa tula, altanai ypravleeniihee haişaalai spraavkatai jirehen baina.

Tiigeed mynee aavgust harada Bargazanai aimagai altanai priiskhee şagnal geze kolxoozdonь 700 tyxerig, brigadiir nyx Mynxiin gegşede 250 tyxerig elьgeegee.

Mynxiin gegşe mynee ybehenei xuriaalgiin brigadiir bolood jabaxa zuuraa, eeriingee brigaadiin xydelmerii ton hainaar jabuulza, busad kolxooz niguudta zişee xaruulza baina.

Ajuuşiin.

Modo beledxel exilbe

Xori. Jerbaanovai somonoi „Zurgaanai zam" kolxoozoi staxaanovtan Şagdarai Dorzo, Sebeenei Dongid gegşed ene zelde 4 mingan kybomeetr modo otolxo geze doogovor batalhan baina. Tiigeed yngeregşe ijyyliin şineer xydelmeridee orood mynee 300 garan kybomeetr modo beledxeed, saaşaa xydelmerileze baina.

Ka.A.

Iderşyydei ulasxooron-diin yderte beledxeze baina

Irkyytsk, 22. (TASS). Komsomooloi organizaacanuudta iderşyydei ulasxoorondiin ydertei beledxel yrgeer jabuulagdaza baina.

Azaxuin ynder deede yzyylemzenyydei tylee myrilseen xydelmerişe zaluuşuudai dunda jabuulagdaza baina. Kyibeşevei neremzete zavoodai staxaanovşa—komsomool Staasai gegşe noormoo 200-250 proc. trikotaazna faabrikiin emegtei staxaanovşad tysebee 130-150 proc. dyyrgene. Komsomoolo Kiirovai rajkoom bolbol hyylei yjede 140 xynyydii komsomool do abhan ba 17 erxim komsomoolnuudii paartida oruulxaa beledxehen baina.

—7—

Astronoomoi bişeg

Sentiaabrь harada tengeride jyy xaraza bolxob

Sentiaabrь hara soo manai naranai sisteemiin dyrben jixe myşed (planeeduud) xaragdaxa baina. Myn sagai ularilai zoxid selmeg baigaa haanь, mya tabadaxi myşit—Merkyyriii xaraza bolxo baina.

Ydeşelen gyised xaranxii boloogyi baixada Urda zygte Jupiiter geze myşen xaragdaxa. Ene xadaa, bişe myşed soogoo ton jalgar ba tomo baina. Xerbee pooliin binooklioor xaraa haa, tereenei xazuugaar xamta jabalsadag zizexen myşedii xaraza bolxoor baina. Jupiiter xadaa, sentiaabriiin 18-nai yder haratai ton dytexen bolxo.

Jupiiterei urda-zygte xaragdaxatai xamta, baruun urda zygte Maars geze myşen xaragdaxa. Ene xadaa, gereleigee talaar Jupiiterte xyrexegyi baina. Maars bolbol Skorpioon geze myşentei toxioozo, tendehee Jupiiterii şigleze oşood, oktiaabriin hyylde terentejee zergeleed xaragdaxa baina.

Sagai ularilai zoxid hain baigaa haa, urda zygte byxeli hyniidee Satyyrn geze myşen xaragdaxa. Ene xadaa, Riib geze myşentei toxiooxo baina Sentiaabriin 21-de Satyyrn bolbol hariin tuşaa doro boloo baixa.

Ygleegyyr xaragdadag Veneera geze myşen Riaka ba Lьvaatai toxiooxo baina. Veneera xadaa Jupiiterhee byri gereltei.

Sentiaabrь hariin hyyleer Merkyyri bolbol naranai garxahaa çaas urid baruun zygte doroşog xaragdaza bolxo baina.

Goorькovskiin astronomiis instityydei geşyyn S. I. Riaabcev.

Xariuusalgata redaaktor B. VAANÇAGIIN.

MYNOODER KINOOTEAATRNUUDTA

Kinoo „Erdem" — **Hyylşiin hyni**

Kinoo „Progrees" — **Arban gurba**

MALAI EMNELGIIN ZYILII XUDALDAXA BA TEREEGEER XANGAXA „VETSNAABSBIITIIN" BURIAAD-MONGOLOI KONTOORHOO

(*Ulaan-Yde, Miçyyrin ba traaktovai gudamziin № 24/6*)

Byxii klieentnyydte sonosxozonь, baigşa aavgustiin 26-ai yderhee exilze 1938 on soo tysebei johoor xangalgiin zaxiluudii doro bişegdehee vetrinaarno tovaarnuu ta abza exilene: Biopriparaatanuud, xiryygiin zemsegyyd, reziinea xeregselnyyd, laboratooriin ba zooteexniis xeregselnyyd, medikameent (em), dezo xeregselnyyd ba şarxa njaxa materiaalnuudta zaxil abxa baina. Zaxilai foorm bolbol rajoonuudai vetvraaçanuudta ilgeegdehen baixa, myn aimaguudta baigaa Ulaan-Ydede baigaa azaxuin organizaacanuud bolbol tus zaxilai standaartna foormii „Vetsnaabsbiitiin" kotoorhoo abxa johotoi.

Zaxilaa ygexe bolzornь 1937 onoi sentiaabriiin 20 xyrter. Xerbee ene bolzortoo zaxilaa ygeegyi organizaacanuud baigaa haa tysebоi johoor xangalgaxa erxe hee xahagdaxa baina.

„Vetsnaabsbiitiin" B-M. Kontoora

Телефоны редакции: отв. редактор—3-44, отв. секретарь—3-23, сельхозотдел—7-55, промотдел—5-07.

Noomer gargagşa B. Zaboon, Verstaalagşad D. Baldaanob. ba C. Dambaajeb. BMASSR-ei Niut. Azyiledberiin arkomaadai tipografi Ypolglavliit 865.